

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 10CoCsp/22/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215193  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2116215193.2

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava, IČO: 00 175 480, zastúpeného splnomocnenkyňou: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Mliekárenská 2, Bratislava, IČO: 36 662 291, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej splnomocnenkyňou: advokátska kancelária SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 9.010,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27C/36/2017-516 zo dňa 18. októbra 2021, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý II. a III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie ruší a v zrušenom rozsahu vráca súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 1.288,07 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.092,42 Eur od 27.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 195,65 Eur od 23.4.2020 do zaplatenia zastavil, II. výrokom žalobu zamietol, III. výrokom priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2 písm. a), § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v aktuálnom znení, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. i), ods. 5, ods. 12, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1 a 2, § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 8b ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „ZoVB“) (v znení účinnom do 31.10.2018), § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), § 9 ods. 7 ZoVB (v znení účinnom od 1.11.2018), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 144, § 145 ods. 2 veta prvá, § 146 ods. 1, § 255, § 256, § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie vecne dôvodil, že predmetom konania po čiastočnom zastavení zostal nárok na zaplatenie istiny 7.722,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.294,11 Eur od 27.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 1.443,142 Eur od 23.4.2020 do zaplatenia, zo sumy 985,14 Eur do 25.8.2020 do zaplatenia. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná (banka) ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a žalobca (Bytové družstvo so sídlom v Trnave, ktorý ako správca zastupoval vlastníkov bytov a nebytových priestorov) uzavreli dňa 13.11.2008 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/074/08 (na strane „klienta“ ju podpísal A. B. C., ako prokurista Bytového družstva so sídlom v Trnave/správcu). Na základe zmluvy bola dojednaná výška úveru a účel úveru.

Pokiaľ ide o charakter uzavretej zmluvy o úvere, uzavrel ho správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 ZoVB (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), ako aj zo znenia článku III. Zmluvy o výkone správy č. 44. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch, kým správca je ich zákonným zástupcom. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalovaná pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom bol poskytnutý v súvislosti s vykonaním obnovy a zateplenia bytového domu, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že za nich na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Hoci teda v prípade zmluvy o úvere nejde s poukazom na § 1 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) o zmluvu o spotrebiteľskom úvere (pozn. v súčasnosti uvedené vylučuje § 1 ods. 3 písm. r) zákona č. 129/2010 Z. z.), vzťah medzi vlastními bytov ako dlžníkmi a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie považoval znenie bodu 5.5. zmluvy za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a *contrario*). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy o úvere za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu podľa názoru okresného súdu zrozumiteľné a určité. Pojem „miera rizika klienta“ sa pritom nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.7. zmluvy, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami (pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmy). Na určitosti zmluvného dojednania nič nemení ani to, že v bode 5.5. zmluvy sa hovorí o zmene úrokovej sadzby, pričom banka pristúpila k zmene úrokového rozpätia - sadzbu EURIBOR (predtým BRIBOR) neurčuje totiž žalovaná, ale príslušná európska inštitúcia, a preto ustanovenie bodu 5.5. možno aplikovať iba na zmenu úrokového rozpätia, nie na zmenu základnej sadzby, avšak v konečnom dôsledku došlo k zmene úrokovej sadzby ako takej. Zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5. dodatku vyplýva aj z dokazovania oboznámením sa s výpoveďami svedka A. B. C. v konaniach vedených na okresnom súde (zápisnice čl. 373, 409, 413 a 424), ktorý bol prokuristom žalobcu v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a zmluvu o úvere, ako aj viaceré iné zmluvy o úvere počas vykonávania funkcie prokuristu v období od 5.8.1996 do 1.2.2014 podpísal. Z výpovede tohto svedka vyplýva, že v rámci kontraktačného procesu boli žalobcovi posielané návrhy zmlúv na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať a ak boli v zmluve ustanovenia, ktoré považoval žalobca za neurčité, tieto sa upravovali. Svedok tiež uviedol, že vedel, že v zmluve bolo písané, že banka môže jednostranne meniť maržu. Z uvedeného okresnému súdu vyplývalo, že ohľadom zmluvy prebehol riadny kontraktačný proces, po ktorom nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS), súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že NBS sa v stanovisku, ktoré pre súd nie je záväzné, žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanej veci neprišlo. Pokiaľ ide o rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016 (čl. 102), uvedené rozhodnutie je na tu prejednanú vec neaplikovateľné, keďže vychádza z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedenom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového fondu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcom, v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa

poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny, v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, a teda išlo o iný typ zmluvy ako v tu prejednávanvej veci, s iným počtom ustanovení. Navyiac, znenie bodov 4.6. a 5.5. ani nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihliadať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05 zo dňa 29.9.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca predložil aj stanovisko NBS zo dňa 5.10.2021, ktoré sa však netýka konkrétnej zmluvy, ktorá je predmetom konania, v ňom poukázala NBS na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 7Co/13/2018 zo dňa 18.4.2018, ktoré sa však týka individuálnej spotrebiteľskej zmluvy, nejde o zmluvu uzatvorenú s vlastníkmi bytov. Žalobca v žalobe označil ustanovenia bodu 5.5. a bodu 12.1.1.1. zmluvy za neprijateľné zmluvné podmienky, a preto neplatné. K bodu 12.1.1.1. zmluvy okresný súd uviedol, že na základe uvedeného ustanovenia nedošlo v prejednávanvej veci k zvýšeniu úrokového rozpätia, a preto je posudzovanie jeho prijateľnosti alebo neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky nadbytočné, keďže aplikácia sankčnej úrokovej sadzby nie je predmetom tohto konania. Ak by aj bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojím charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania toho, že zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, nesie dodávateľ, v tomto prípade žalovaná. Z vykonaného dokazovania oboznámením s výsluchom svedka A. B. C. v iných konaniach vedených na tunajšom súde (čl. 373, 409, 413 a 424) mal súd prvej inštancie za preukázané, že uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že žalobcovi ako správci bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal, s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať. Z uvedeného vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah dodatku. Nie je pritom podstatné, že si boli znenia viacerých zmlúv podobné, čo je akceptovateľné, keďže išlo o uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom. Rozhodujúce je, že kontrakčný proces prebehol medzi žalovanou ako bankou a žalobcom ako správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy resp. dodatku zasiahnuť. Vzhľadom na uvedené dospel prvoinštančný súd k záveru, že spotrebiteľia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na skutočnosť, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Prvoinštančný súd tiež dodal, že za istých podmienok aj ustanovenie § 53 ods. 15 písm. a) Občianskeho zákonníka (účinné od 1.6.2010) umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka. Odhliadnuc od uvedeného, ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo svedeckých výpovedí svedka A. B. C. v iných konaniach vedených na okresnom súde, ktorý bol prokuristom žalobcu v období od 5.8.1996 do 1.2.2014 a oprávneným konať vo veciach týkajúcich sa úverových zmlúv, bolo preukázané, že žalobca vedel o zvýšení úrokového rozpätia už v čase jeho zvýšenia, toto zvýšenie bolo predmetom rokovaní so žalovaným, pričom nakoniec žalobca zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval. Súd prvej inštancie mal tak za preukázané že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaní so žalovaným už nenamietal, hoci mal viacero možností riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku, predčasné splatenie úveru, prechod do inej banky, uplatnenie bodu 5.7. zmluvy). Súd prvej inštancie dodal, že skutočnosť že zmluva umožnila žalovanej zmenu úrokového rozpätia, nesúvisí so zmenou majiteľa spoločnosti žalovanej v roku 2011, ale s dojednaním bodu 5.5. v čase uzatvorenia zmluvy. V prejednávanvej veci teda došlo k zmene ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si strany ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. zmluvy. Zároveň je možné zvýšenie úrokového rozpätia považovať za adekvátne, a to vzhľadom na to, že ustanovenie bodu 12.1.1.1. umožňuje za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 6M BRIBOR + 4,87 % p.a. Bod 5.5. zmluvy pritom ani nemá hornú hranicu zvýšenia, napriek tomu žalovaná úrokové rozpätie zvýšila iba na hodnotu 2,50 % p.a., čo ani zďaleka nedosahuje úroveň možného zvýšenia dojednaného podľa bodu 12.1.1.1. dodatku. Podľa okresného súdu nebolo preukázané, že by v čase zvýšenia úrokového rozpätia žalobca namietal neadekvátnosť zvýšenia. Podľa tvrdenia žalobcu voči použitiu ustanovenia bodu 5.5. zmluvy namietal až o niekoľko rokov po

tom, čo došlo k postupu žalovanej podľa zmluvy. Avšak už v čase použitia tohto ustanovenia žalobca o použití bodu 5.5. zmluvy vedel a zmieril sa s jeho použitím, hoci mal aj iné možnosti riešenia. Ak potom žalobca voči jeho použitiu namietal až o niekoľko rokov neskôr, možno to podľa názoru okresného súdu považovať za účelové a odôvodnené zrejme iba zmenou v osobe prokuristu. Okresný súd poukázal na povinnosť žalobcu ako správcu v zmysle § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce pri obstarávaní služieb dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Skutočnosť, že následne došlo k zmene v osobe prokuristu, nič nemení na tom, že išlo stále o toho istého správcu, ktorý bol povinný dodržiavať ustanovenie § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). S ohľadom na uvedené nebolo možné považovať bod 5.5. zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd prvej inštancie preto nemohol dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe uvedeného platného ustanovenia. S ohľadom na uvedené okresný súd žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol v časti istiny, ako aj úroku z omeškania, keďže žalovaná sa s plnením do omeškania nedostala. Keďže sa žalovaná bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania časti uplatneného nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcovi, resp. vlastníkom bytov voči žalovanému žiadny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol.

4. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a žalovanej, ktorá bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a to aj v časti zastavenia konania, ktoré zaviniť žalobca nesprávnym výpočtom uplatneného nároku, priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Okresný súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku, keďže žalobcom v konaní neboli tvrdené.

5. Proti rozsudku výlučne výrokmi II. a III. podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a priznať žalobcovi nárok, alternatívne zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že rozsudok je nespravodlivý, odporujúci účelu a významu spotrebiteľského práva, je nejasný, právne neudržateľný, svojvoľný, arbitrárny a vykonštruovaný, bez akejkoľvek opory v platnej legislatíve. Súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky vôbec. Nevykonanie právnej kvalifikácie je základom zásadnej vady celého súdneho konania. Citoval § 53 ods. 4 písm. i), j) Občianskeho zákonníka s tým, že článok 5.5 obsahuje obe špeciálne skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok upravené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, čo okresný súd vôbec nevyhodnotil. Jedná sa o špeciálne klauzuly neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. i), j) Občianskeho zákonníka, ktoré sú vždy neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, i keby boli individuálne dojednané. Nejedná sa o generálnu klauzulu neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri ktorej je možné posudzovať individuálne dojednanie, ale o osobitné skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok uvedené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré sú neplatné ex lege v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v súlade s Prílohou smernice 93/13/EHS tzv. Grey list). Cieľom právnej úpravy podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úprava generálnej neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá oprávňuje podrobiť súdnemu prieskumu aj ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky neobsiahnuté v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a v Prílohe Smernice obsahujúcej Grey List neprijateľných zmluvných podmienok. Teda ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka reaguje na „kreativitu“ dodávateľov pri tvorbe nových a nových neprijateľných zmluvných podmienok a dopĺňať ich o „novinky“ vytvorené v budúcnosti dodávateľmi pri honbe za dosahovaním zisku. Okresný súd vo svojom odôvodnení vyslovene tápa, pričom vytrhuje z kontextu všetky skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok, či už sa jedná o generálnu klauzulu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo špeciálne klauzuly v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a následne ich spája do jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu pokračuje v právnom nezmysle, nakoľko posudzuje aj „predmet plnenia resp. ceny plnenia“ a „značnú nerovnováhu“ ako pri generálnej neprijateľnej podmienke. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie je nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď zmluvná podmienka podľa čl. 5.5 sa netýka predmetu plnenia alebo ceny plnenia (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platný v čase uzatvorenia zmluvy) a hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platný v čase rozhodnutia okresného súdu), ale týka sa jednostrannej možnosti zmeny predmetu plnenia alebo ceny plnenia dodávateľom (§ 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka platný v čase uzatvorenia zmluvy, („dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez

toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia“) ako i prípadu podľa § 53 ods. 4 písm. i) zmena zmluvy bez neexistujúceho dôvodu a § 53 ods. 15 písm. a), b) Občianskeho zákonníka platný v čase rozhodnutia okresného súdu), a tento prípad je predmetom sporu. Okresný súd nepochopil, že predmetom konania je neprijateľná zmluvná podmienka umožňujúca zmenu „hlavného predmetu plnenia resp. ceny plnenia“, a predmetom sporu nie je pôvodne dojednaný hlavný predmet plnenia resp. ceny plnenia. Dal do pozornosti potrebu správneho výkladu pojmu „značná nerovnováha“ v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle Rozhodnutia ESD C-415/11 Aziz. Zdôraznil, že bod 5.5 zmluvy umožňuje zmeniť banke jednostranne úrokovú sadzbu, kedykoľvek, automaticky bez dodatku, na základe vlastného rozhodnutia, zatiaľ čo bod 5.7 zmluvy umožňuje spotrebiteľom jedenkrát ročne a za poplatok určený v Sadzobníku poplatkov požiadať banku o prehodnotenie miery rizika, o ktorom však rozhoduje zase len banka, nie spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie aj po formálnej aj po materiálnej stránke spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ nemôže sám jednostranne rozhodnúť o zmene, tak ako je to v prípade banky, ale musí splniť nasledujúce podmienky: 1. Písomne požiadať, 2. Zaplatiť poplatok určený v Sadzobníku poplatkov, 3. Len 1 x ročne, 4. Rozhoduje banka, či vyhovie alebo nie, 5. Banka má svojvoľu, rozhoduje sa na základe neexistujúcich /netransparentných pravidiel a netransparentným spôsobom. Tieto zmluvné podmienky, tak ako sú koncipované, sú nejasné a neprimerané a jednoznačne stavajú spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže – teda zisku. Z dôvodov, ktoré sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany banky uplatnené svojvoľne. Predmetné zmluvné podmienky sú v dôsledku uvedeného netransparentné, a preto neprijateľné. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“) z 23.4.2015 vo veci C-96/14 Jean Claude Van Hove proti CNP Assurances SA, v ktorom SD EÚ spresnil, že požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená Smernicou 93/13 nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Naopak, keďže systém ochrany zavedený Smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka transparentnosti sa musí chápať široko (obdobne aj v rozsudku Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, ako aj Matej, C-143/13). Ďalej SD EÚ rovnako zdôraznil, že zmluvné podmienky možno považovať za sformulované jasne a zrozumiteľne, ak sú pre spotrebiteľa zrozumiteľné nielen z gramatického hľadiska, ale zároveň transparentne opisujú konkrétne fungovanie poisťného mechanizmu s prihliadnutím na zmluvný rámec, do ktorého patria, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Pokiaľ to tak nie je, vnútroštátny súd môže posúdiť prípadný klamlivý charakter dotknutej podmienky. SD EÚ pritom ustálil, že zmluvné podmienky musia byť „vždy“ formulované jasne a zrozumiteľne (Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13).

6. Základným princípom civilného práva je princíp pacta sunt servanda (zmluvy sa majú dodržiavať), z neho vyplýva zásada nezmeniteľnosti zmluvy jednostranným úkonom zmluvnej strany (vyjadrená najmä v § 493 a § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka), z ktorej existujú zákonné výnimky, ktorých účelom je prispôbienie existujúceho kontraktu zmeneným podmienkam (nastolenie rovnováhy plnenia a protiplnenia). V rámci zmluvnej voľnosti si strany taktiež môžu dohodnúť ďalšie podmienky, za ktorých jedna alebo obe strany môžu zmeniť obsah zmluvy jednostranným úkonom. Akákoľvek jednostranná zmena musí mať základ buď v zákone alebo v zmluve. Základným kritériom posudzovania oprávnenosti nároku na vykonanie jednostrannej zmeny je prijateľnosť zmenovej klauzuly v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka a ďalej tiež súlad s požiadavkami osobitných zákonných predpisov. Dôvod zmeny musí byť dostatočne transparentný a v zmluvnej podmienke výslovne uvedený. Nestačí preto, aby zmluvná podmienka len zopakovala všeobecný zmluvný pojem vecného dôvodu. Vecnosť dôvodu znamená, že má objektívnu povahu, teda príčina leží mimo konania dodávateľa, je nezávislá od jeho vôle. Táto príčina by nemala predstavovať riziko, ktoré by z povahy zmluvy mal znášať dodávateľ. Prípady zlej praxe – klauzuly, ktoré umožňujú zmenu zmluvy z dôvodu: „vecného dôvodu“, zmeny obchodnej politiky, rozhodnutia predstavenstva. Neprijateľnosť v dôsledku v zmluve príliš neurčito vymedzeného dôvodu zmeny nemožno konvalidovať tým, že dodávateľ dôvod konkretizuje následne v oznámení. O existencii vážneho objektívneho dôvodu je poskytovateľ povinný informovať v oznámení tak, aby mohol spotrebiteľ uvážiť, či tento dôvod skutočne existuje. Pre splnenie podmienky tohto ustanovenia je potrebné, aby klauzula ukladala poskytovateľovi povinnosť v oznámení tento dôvod poskytnúť. Nestačí, že dôvod v čase oznámenia objektívne existoval. Aby zmenová klauzula prešla testom prijateľnosti a splnila požiadavky pre výnimku podľa § 53 ods. 15 a) alebo b) Občianskeho zákonníka musí v nej byť explicitne

zakotvené všetko, čo predmetné ustanovenie vyžaduje. Nepostačuje iba faktické naplnenie požiadaviek pri uskutočňovaní jednostrannej zmeny. Z Občianskeho zákonníka je možné indukciou odvodiť zásadu, že zmluvnú stranu môžu zaväzovať iba také zmluvné ustanovenia, s ktorými mala možnosť sa vopred oboznámiť. Toto pravidlo je chránené proti zmluvnému prelomeniu zákazom zmluvných podmienok, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými nemal možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka) alebo ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný (§ 53 ods. 4 písm. v/ Občianskeho zákonníka). Oznámenie o vykonaní tohto oprávnenia je preto nutnou podmienkou zmeny obsahu zmluvy. Pokiaľ sa pre zmenu vyžaduje existencia aprobovaného dôvodu, je nevyhnutnou obsahovou náležitosťou oznámenia aj dostatočne určité a zrozumiteľné objasnenie dôvodu zmeny. Na základe oznámenia by mal byť spotrebiteľ schopný posúdiť, či došlo k naplneniu dôvodu uvedeného v zmenovej klauzule. Pokiaľ zo zmenovej klauzuly vyplýva právo na výpoveď zmluvy, musí byť táto skutočnosť uvedená v oznámení. Oznámenie o zmene nemusí nutne obsahovať celú zmenu v jej úplnosti. Musí však obsahovať podstatné informácie o vykonanej zmene. Pokiaľ oznámenie obsahuje podstatné informácie, je možné na oznámenie detailov využiť techniku odkazu podobne, ako je to pri inkorporácii všeobecných obchodných podmienok. Odkaz však nesmie spotrebiteľovi neprímerane sťažiť získanie kompletnej informácie. Poukázal na rozsudok SD EÚ vo veci C-26/2013 Árpád Kásler, Hajnalka Káslerne Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt a rozsudok RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 44.

7. Okresný súd poprel účel a význam spotrebiteľského práva v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v zmysle § 3 ods. 3 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom základnou povinnosťou žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je, že nesmie používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Tiež poprel význam smerníc: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/ zv. 4; Ú. v. ES L 166, 11. 6. 1998) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú. v. ES L 171, 7. 7. 1999), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 13/zv. 25; Ú. v. ES L 178, 17. 7. 2000), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6/zv. 4; Ú. v. ES L 271, 9. 10. 2002), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, 11. 6. 2005). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11. 6. 2005), Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2; Ú. v. ES L 95, 21. 4. 1993), Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 110, 1. 5. 2009), Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22. 11. 2011) a judikatúry SD EÚ zakotvujúcej koncept ex offio ochrany spotrebiteľa. Teda, ak by aj bola neprijateľná zmluvná podmienka individuálne dojednaná (čo však žalobca popiera), mala podstúpiť súdnemu prieskumu, či zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou sa neodchyľuje od ustanovení Smerníc a Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Okresný súd mal teda vykonať právnu kvalifikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, uviesť a vysvetliť prečo použil danú právnu kvalifikáciu a následne sa vysporiadať s potrebou individuálneho dojednávania.

8. Právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v právoplatnom rozhodnutí súdov SR, na ktoré žalobca už pri podanej žalobe poukázal, okresný súd nevykonával. Nevykonanie právnej kvalifikácie resp. jej nesprávna právna kvalifikácia je základom zmätočnosti celého súdneho konania. Žalobca citoval § 53a ods. 1, § 53d Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 10 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a poukázal na závery rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, Uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020-21 zo dňa 15.4.2020, pričom v celom rozsahu odkázal na argumentáciu vyššie menovaných súdov, v ktorom už súdy vyhlásili zmluvnú podmienku za neprijateľnú. V tomto prípade súdy posudzovali čl. 4.6 zmluvy o úvere, avšak jednoznačne prezentuje postoj vyšších súdnych autorít k pojmom „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ vo vzťahu

k žalovanému aj jeho zmluvám. Ďalej poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 24.9.2015 sp. zn. 14C/295/2014, ktorý II. výrokom určil, že bod 4.6 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/128/05 z 10.5.2005 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovanou v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4. Zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky, bez dodatkov k Úverovej zmluve“. V prejednávanej prípadnej zmluve obsahuje čl. 5.5 s nasledovným znením: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky, bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“. Rozdiely sú v tom, že podľa bodu 5.5. Zmluvy je možné dokonca alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu „zmeny ratingu Klienta stanoveného Bankou“, pričom na rozdiel od vyhláseného neplatného ustanovenia čl. 4.6 obsahuje ešte najurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. Znenie čl. 4.4 (alebo poprípade čl. 4.6 viď rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015) a čl. 5.5 zmlúv nemusí byť formalisticky totožné s odkazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Má za to, že článok 5.5. je ešte viac neurčitý, ako článok 4.6, nakoľko odkazuje na variantnosť dôvodov zmeny úrokovej sadzby, na neurčité časové ohraničenie („v čase ich ostatného posúdenia“) alebo na neurčité parametre, od ktorých sa odvíja zmena úrokovej sadzby („s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Záver prvoinštančného súdu je zjavne nesprávny. Právna kvalifikácia oboch zmlúv je totožná, obe zmluvy boli uzatvorené podľa § 497 Obchodného zákonníka. Obe zmluvy boli uzatvorené medzi spotrebiteľmi, dokonca v prejednávanej prípadnej s väčším množstvom, ktorí sa ani osobne nezúčastnili kontraktčného procesu. Obe zmluvy sa týkali aj financovania bývania prípadne obnovy bývania, pričom okresný súd nesprávne vec právne kvalifikoval s poukazom na § 24a ZoSÚ. Zastúpenie správcu nemá žiadny vplyv na postavenie spotrebiteľov, resp. spotrebiteľský prvok v súlade s § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Napriek zákonnej povinnosti dodávateľa zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, v prípade existencie súdneho rozhodnutia, okresný súd túto skutočnosť neskúmal a preklenul ju nezrozumiteľnou argumentáciou v bode 33 odôvodnenia rozsudku, pričom svojvoľne skonštatoval, že nie je možné aplikovať § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu „neaplikovateľnosti daných rozsudkov kvôli iným skutkovým okolnostiam“ (iný účel, zastúpenie správcu, znenie článkov 4.6 a 5.5 nie je totožné), sám si vytvoril vlastnú výnimku z Občianskeho zákonníka. Okresný súd nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ túto zákonnú povinnosť v kontexte s § 305 a 306 Civilného sporového poriadku neposúdil, či neexistujú aj iné rozsudky súdu, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanému vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučenie. Okresný súd mal zistiť postupom podľa § 305 a 306 Civilného sporového poriadku, kedy boli iné rozsudky obsahujúce neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa čl. 5.5 alebo podmienku s rovnakým významom právoplatné a minimálne od tohto dňa priznať žalobcom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, z dôvodu § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a Smernice 93/13/EHS.

9. Okresný súd nesprávne právne posúdil vec v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, hoci žalobca na túto skutočnosť opakovane počas súdneho konania poukazoval a nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednávania zmluvy so spotrebiteľmi, teda možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpisom zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpisom zo strany spotrebiteľa, možnosťou tretej osoby oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami (správcu), čo však nemá oporu v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľom sú bez pochyby jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, nie správca, alebo iný zákonný, prípadne zmluvný zástupca. V prípade, ak by platila hypotéza predostretá okresným súdom, na zbavenie sa spotrebiteľských záväzkov by postačilo napríklad zastúpenie spotrebiteľov zamestnancom banky pri dojednávaní úveru, čo je absurdné. Okresný súd

preklenul nedostatok individuálneho dojednávania spotrebiteľmi cez priebeh „kontrakčného procesu“ medzi zamestnancami banky a zástupcom správcu, čo je neprípustné a nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Dokonca v zmysle § 54 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka: „Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie“. Teda ani podpisom zmluvy o výkone správy, prípadne plnomocenstva si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje postavenie. Okresný súd nesprávne právne vec posúdil § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom prípade nemoderuje z dôvodu zákonného zastúpenia správcom spotrebiteľský prvok a postavenie spotrebiteľov, čo okresný súd uvádza ako jeden z hlavných argumentov zamietnutia žaloby.

10. Prvoinštančný súd nesprávne právne vec posúdil absolútnu neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (neplatnosť pre nezrozumiteľnosť a neurčitosť neprijateľnej zmluvnej podmienky) a § 39 Občianskeho zákonníka (neplatnosť pre rozpor neprijateľnej podmienky so zákonom a dobrými mravmi), hoci neplatnosť súd posudzuje bez návrhu ex officio. Nesprávne právne posúdenie podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nevykonanie právneho posúdenia podľa § 39 Občianskeho zákonníka malo vážny dopad na vady celého súdneho konania. Zarážajúce a tendenčné je vyjadrenie okresného súdu v bode 31 odôvodnenia rozsudku, kde okresný súd konštatuje, že neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia čl. 5.5 zmluvy považuje za účelové. Pokiaľ má okresný súd za účelové konanie argumentáciu právnymi predpismi v rámci procesného útoku v záujme spotrebiteľov, tak je to nepochopiteľné, ak nadôvažok túto povinnosť má sám súd ex officio - bez nutnosti upozorňovať na túto skutočnosť zo strany žalobcu. Skúma sa, či zmluvná podmienka je formulovaná zrozumiteľne v širšom kontexte v súvislosti so smernicou 93/13/EHS „in plain intelligible language“, t.j. jasne a zrozumiteľne. (Vah Hove, C 96/2014) Ak je zmluvná podmienka nezrozumiteľná alebo nejasná a ak nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, možno ju vyhodnotiť ako NZP a nie je potrebné pokračovať v skúmaní ďalších dôvodoch neprijateľnosti. (Matei V 143/2013, Kásler C 26/2013, Van Hove C 96/2014) Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená smernicou 93/13 by teda nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska (podobne rozhodnutie SD EÚ vo veci C-96/2014 Jean Claude Van Hove proti CNP Assurances SA, rozsudok vo veci C-143/2013 Bogdan Matei, Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank România SA). Okresný súd chabo vysvetľuje zrozumiteľnosť a určitosť v bode 32 odôvodnenia cez nesprávne použitie interpretačného pravidla podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sám okresný súd nezrozumiteľne a nevysvetliteľne vysvetľuje pojem „miera rizika klienta“ a „rating klienta“, ktorý mal byť správcovi (teda vlastne pánovi Odkladalovi) zrejmý, čo vyplynulo z jeho výpovede (podotýka, že záver okresného súdu je absurdný a z výpovedí svedka vyplýva pravý opak). Ďalej argumentuje okresný súd, že nakoľko prebehol kontrakčný proces, neostalo žiadne ustanovenie nezrozumiteľné a neurčité. Nerešpektujúc ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka okresný súd aplikoval výkladové pravidlo podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré nie je možné aplikovať na spotrebiteľskú zmluvu vôbec, čo vylučuje práve § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nevyložil obsah zmluvy zákonným spôsobom, teda priaznivejším pre spotrebiteľa.

11. Článok 5. 5. okresný súd neposúdil s ohľadom jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď vychádzal z výsluchu A. B. C. z iných súdnych konaní, avšak jeho výpoveď nemá žiadny vplyv na neurčitosť resp. nezrozumiteľnosť článku 5.5. zmluvy. Absolútna neplatnosť je objektívna, nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju má posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie sa snažil tento nedostatok preklenúť cez tvrdenie, že „akože dohoda“ A. D. a A. C. odstraňuje neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvy, a tým pádom je dojednanie čl. 5.5. zmluvy zrozumiteľné a určité. Nezaoberal sa ani rozporom s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka žalovanou predložených neprijateľných zmluvných podmienok, na ktorý v rámci procesnej obrany upozorňoval opakovane. Ani pri uplatnení princípov spravodlivosti a dobrých mravov pri výkone práv a povinností nemá súd možnosť dodatočne zvážiť, či absolútnu neplatnosť úkonu „uzná alebo neuzná“ (resp. či ju zohľadní alebo nezohľadní). Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu. Súd prvej inštancie zjavne nevykonal právne posúdenie čl. 5.5 a logicky a konzistentne nevysvetlil, prečo považuje čl. 5.5 za určitý a zrozumiteľný, teda ako si spotrebiteľia mohli vyložiť toto ustanovenie a či mali vedomosť v každom čase, v akom rozsahu je žalovaná ako banka oprávnená pristúpiť k zmene úrokového rozpätia a na základe akých skutočností a podmienok. Teda článok 5.5 bol neplatný už v čase jeho predloženia dodávateľom správcovi pre rozpor s platným zákonom. Napriek skutočnosti, že vôbec nebolo potrebné preukazovať

individuálne dojednanie, prvoinštančný súd sa neúčelne zaoberal dokazovaním individuálneho dojednávania medzi správcou a žalovanou, pričom sa nezaoberal individuálnym dojednaním medzi spotrebiteľmi (vlastníkmi bytov a nebytových priestorov) a žalovanou (bankou). Tento medzistupeň okresný súd zjavne opomenul a teda porušil § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

12. Hoci žalovaná nepredložila žiadny listinný alebo iný relevantný dôkaz, ktorý by preukázal individuálne dojednanie zmluvy o termínovanom úvere č. 06/039/07 zo dňa 19.12.2007 (zrejme mal na mysli zmluvu o termínovanom úvere č. 06/074/08 zo dňa 13.11.2008, pozn. odvolacieho súdu), súd prvej inštancie mal za preukázané individuálne dojednanie zmluvy, pričom vyslovene porušil ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd tvrdil bez opory vo vykonanom dokazovaní, že prebehol kontrakčný proces, pričom je evidentné, že žiadny vlastník (spotrebiteľ) túto zmluvu pred podpisom nevidel, nemal o nej žiadnu informáciu a nepoznal jej obsah. Tvrdenie A. D. ako bývalého zamestnanca banky je v súdnych konaniach rozdielne, s čím sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal. Okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam, nakoľko sa nezaoberal listinnými dôkazmi, ktoré žalobca predložil. Neoboznámil sa s podstatnou časťou žalobcom predložených dôkazov, a nevykonal dokazovanie v tomto smere, a preto dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Nevykonal dokazovanie a preklenul dokazovanie len listinnými dôkazmi z iných súdnych konaní obsahujúcich výpovede A. D. a A. C., ktoré sú neurčité a vágne. A. D. nemal skutočnú vedomosť a ani nevypovedal ku skutočnostiam, či by spotrebiteľia mali možnosť oboznámiť sa s obsahom zmlúv a aj reálne ovplyvniť jej obsah. A. C. v tomto smere nevypovedal, popísal len, čo vykonával on, ale či informoval pred podpisom vlastníkov ako spotrebiteľov, z jeho výpovedí vyplýva len okrajovo. A. C. vo svojej výpovedi potvrdil, že nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Žalovaná nepreukázala individuálne dojednanie zmlúv a nepredložila žiadny dôkaz. Banka nepredložila ani jednu mailovú správu alebo záznam z rokovania, že by vôbec kontrakčný proces prebiehal, dokonca v tomto smere žalovaná sa ani nevyjadřila, že by navrhovala dôkaz a tvrdila, že zmluva bola individuálne dojednaná. Túto skutočnosť popreli samotné protichodné vyjadrenia A. C. a A. D. uvedené v ich svedeckých výpovediach. Ako vyplýva zo samotnej výpovede A. D., na začiatku zmluvy neobsahovali článok 5.5 a postupne sa sprísňovali. Súd prvej inštancie tiež nesprávne, resp. vôbec nevyhodnotil listinný dôkaz (zápisnicu z členskej schôdzy obyvateľov bytového domu E. F. XX-XX G. H., konanej 6.12.2007). Skutkové tvrdenia okresného súdu v bode 39 odôvodnenia rozsudku ohľadom dôvodov dôvodnosti použitia bodu 5.5, považuje žalobca za nesprávne, nakoľko neexistoval racionálny a zmluvne dojednaný dôvod na zvýšenie úrokového rozpätia a žalovaná pristúpila bezdôvodne a svojvoľne s úmyslom zvýšiť svoj zisk na úkor spotrebiteľov k zvýšeniu úrokového rozpätia.

13. Okresný súd v odôvodnení v bode 41 uvádza, že „je potrebné tiež poukázať na povinnosť žalobcu ako správcu v zmysle § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce pri obstarávaní služieb dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.“ a poukazuje tým na nesplnenie povinností správcu, teda vlastne správca je vinný za nezákonné predloženie neprijateľných zmluvných podmienok dodávateľom – žalovanou. Žalobca konštatoval, že danú zákonnú povinnosť si správca v celom rozsahu splnil, nakoľko podmienky dojednal v čase uzatvorenia zmluvy najvýhodnejšie, ako vyplýva zo svedeckých výpovedí, iné banky totižto ani úvery na zateplovanie neposkytovali a teda ak vlastníci chceli zateplovať alebo obnovovať bytové domy, tak inú možnosť ani nemali. Okresný súd evidentne „zabudol“ na základné povinnosti dodávateľa – banky v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle § 3 ods. 3 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom základnou povinnosťou žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je, že nesmie používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Správca v žiadnom prípade nemôže za jednostrannú aplikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky na základe jednostranného rozhodnutia žalovanej (banky) v priebehu rokov 2011 a 2012. Až na základe svojvoľného rozhodnutia žalovanej došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia a tým pádom k nevýhodnosti pôvodne dojednaných podmienok správcou, čo by malo byť logicky okresného súdu zrejme.

14. Okresný súd nezaujímal ani právny názor NBS, ktorá svoj postoj jasne definovala vo svojich stanoviskách, pričom táto úloha prislúcha NBS ako najvyššiemu kontrolnému orgánu nad bankovým trhom v zmysle § 23 ZoSÚ. Posledné vyjadrenie NBS zo dňa 5.10.2021 sa veľmi jasne vyjadruje k čl. 5.5, ktorý je predmetom súdneho konania, ako k neprijateľnej zmluvnej podmienke pre jej netransparentnosť.

15. Prvostupňový súd vykonával svojou činnosťou procesnú obranu žalovanej, ktorá viedla k porušeniu princípu „rovnosti zbraní“, nakoľko neplatnosti čl. 5.5 z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa ani nevenoval. V konečnom dôsledku sa venoval znením čl. 5.5 z hľadiska jeho určitosti a zrozumiteľnosti, ale podrobne hľadal dôvody a skúmal kontraktný proces (aj bez návrhu žalovanej, bez predloženia jedného relevantného listinného dôkazu), pričom stačilo zodpovedať právnu otázku, či je vôbec platné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, resp. postupovať podľa § 53a a 53d Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej tým, že vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej, a to najmä neúčinným popretím skutkových tvrdení žalovanou. Následne odkázal na uznesenie NS SR zo dňa 21. júla 2010, sp. zn. 5 Cdo/122/2010 a znenie ust. čl. 15 ods. 1, § 191 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 CSP.

16. Žalovaná odvolanie nepodala. K odvolaniu žalobcu uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K žalobcom uvedenému odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že súd prvej inštancie sa s námietkami žalobcu v rozsudku dostatočne vysporiadal. To, že žalobca s názorom okresného súdu nesúhlasí, nepostačuje na záver, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces alebo došlo k inej procesnej vade. Prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol zákonne, na základe riadne vykonaných dôkazov a relevantnej právnej úpravy. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov. Rozhodnutie bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu a súd prvej inštancie bral v súlade s čl. 11 ods. 4 CSP do úvahy všetko, čo vyšlo v spore najavo. Listiny a svedecké výpovede, z ktorých pri rozhodnutí vychádzal, boli predložené resp. navrhnuté stranami. To, že z nich abstrahoval skutkový dej inak, ako ho prezentoval žalobca, nemožno považovať za procesnú vadu ani porušenie rovnosti zbraní. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorý mal spočívať v tom, že prvoinštančný súd sa nezaoberal právnym posúdením a názormi Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR resp. Súdného dvora EÚ a nevzal do úvahy rozhodovacie prax súdov vyšších inštancií v obdobných veciach, žalovaná uviedla, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti. Jednoznačne zdôvodnil, prečo sa nezaoberal názormi Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR v sporoch, ktoré sa týkajú iného typu zmlúv o úvere a neobsahujú ustanovenie čl. 5.5 v prejednávanom znení. Mal za to, že ak okresný súd dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktorý postupoval v súlade so zmluvou. Preto ani nemusel posudzovať ďalšie námietky strán. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP uviedol, že bývalý zamestnanec žalobcu potvrdil, že ako ich zástupca mal možnosť zmluvu pripomenkovať, pripomenkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Nepredloženie žalobcom vymienenej komunikácie o priebehu kontraktného procesu neznamená, že kontraktácia nebola preukázaná. Naopak, vzhľadom na výpovede jej účastníkov nemožno o jej priebehu pochybovať. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka nevyžaduje, aby boli zmluvné ustanovenia výsledkom procesu zmien zmluvy. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie skutočnosti, že správca reálne zasiahol do zmluvných rokovaní a mohol ovplyvniť obsah zmluvy. Ak táto možnosť bola jednoznačne potvrdená svedeckými výpoveďami, okresný súd správne považoval zmluvu a jej jednotlivé ustanovenia za individuálne dojednané. K skúmaniu určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie zápisnicami o výsluchoch svedkov B. C. a I. D., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že žalobca ako zákonný zástupca vlastníkov mal možnosť zmluvu pripomenkovať a pýtať sa na obsah zmluvy a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. V konkrétnom prípade tak okresný súd nemal dôvod sám nahrádzať vôľu strán výkladom a skúmaním, či je alebo nie je ustanovenie určité, keďže určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. Žalovaná poukázala na to, že žalobca nerozlišuje, že čl. 4.6 zmluvy o úvere bol dohodnutý v zmluve o úvere na bývanie, uzavretej medzi fyzickými osobami (spotrebiteľmi), ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcou, ani iným kvalifikovaným subjektom. Súd prvej inštancie v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval neskúsený spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Pri rokovaniach tak reálne absentovala slabšia strana. Mal za to, že absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. Zákon o spotrebiteľských úveroch pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. V údajne totožných zneniach čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových

zmlúv, žalobca sám vyznačil rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia, je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby. Okresný súd riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia. To, že čiastočne našiel ďalšie dôvody nad rámec argumentácie žalovanej, pre ktoré považoval nárok žalobcu za nedôvodný, nemožno považovať za vadu rozhodnutia, svojvôľu súdu alebo porušenie rovnosti zbraní. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP v časti, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere už bol opakovane určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku sp. zn. NS SR 6Cdo/127/2017 spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020 uviedol, že sporné ustanovenie nie je rovnaké ako zmluvná podmienka posudzovaná uvedenými súdmi. Čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere doposiaľ nebol vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V spore sa celkom jednoznačne preukázalo, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere nie je neprijateľnou podmienkou s poukazom na § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Bolo preukázané, že ustanovenie je individuálne dojednané a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta (ako to bolo medzi stranami dohodnuté). V čase uzavretia zmluvy aj v čase zvýšenia úrokovej sadzby ho žalobca považoval za určité a zrozumiteľné. V spore sa tiež bez pochybností preukázalo, že žalobca o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia vedel a akceptoval ho. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaný dodal, že súd prvej inštancie správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS nie je pre súd záväzný, preto nie je dôvod na to, aby mal v tomto spore akúkoľvek relevanciu. Navyše aj NBS vo svojom stanovisku poznamenala, že vec môže záväzne vyriešiť iba súd.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je možné priznať úspech, preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnutý II. a III. výrok zrušil a vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

18. Výrok I. napadnutého rozsudku nebol napadnutý odvolaním strán, preto nadobudol právoplatnosť.

19. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i jednotlivé argumenty žalobcu predstreté ním v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, ak II. výrokom žalobu zamietol (suma 7.722,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.294,11 Eur od 27.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 1.443,142 Eur od 23.4.2020 do zaplatenia, zo sumy 985,14 Eur do 25.8.2020 do zaplatenia) a III. výrokom rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

20. Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení k 28.2.2010) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľné podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nie je pre členské štáty Európskej únie priamo záväzná, avšak predstavuje významné interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle článku 2 písm. a/ nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3. Podľa článku 3 bod 1 citovanej smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 článku 3 tejto smernice sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

22. V zmysle článku 4 citovanej Smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

23. Podľa článku 6 citovanej Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica súčasne v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov.

24. V spotrebiteľských zmluvách je potrebné zásadne vychádzať zo základnej požiadavky, že každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a určitosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy.

25. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial, C-168/05 Mostaza Claro).

26. V súvislosti s ex offio súdnou kontrolou zmluvných podmienok je potrebné poukázať aj na Uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti Iveta Korčková, obsahujúce jednoznačnú požiadavku na ochranu spotrebiteľa pred nečestnými klauzulami, a to vždy a za každých okolností. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením (C-168/05 Mostaza Claro, C-473/00 Cofidis).

27. S poukazom na uvedené národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a musí ich skúmať ex offio (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial, C-243/08 Pannon GSM).

28. V prejednávavej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5 predmetnej zmluvy sa týka predmetu plnenia, resp. ceny plnenia, a preto je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

29. Žalobca preto dôvodne namietal absenciu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka (za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve), ktorá sa týka možnosti jednostranne zmeniť zmluvnú podmienku (nejde o posúdenie dohodnutého predmetu plnenia a ceny). Možnosť preskúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy z hľadiska ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka vyplýva aj z ust. § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu (alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ), ak sa súčasne dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu (teda ustanovenie sa týka jednostrannej zmeny úrokovej sadzby).

30. Posúdenie nekalosti môže zahŕňať posúdenie primeranosti ceny a úhrady alebo vzťahu kvalita/cena tovaru alebo dodávaných služieb, keď príslušné podmienky nie sú transparentné. Naopak,

nekalosť ostatných aspektov, ktoré sa týkajú ceny alebo odmeny, ako je možnosť alebo mechanizmus jednostrannej zmeny nákladov, sa má posúdiť aj vtedy, ak sú príslušné podmienky úplne transparentné (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04, ďalej len „Oznámenie Komisie“). Doložky o zmene zmluvy, aj keby sa týkali ceny alebo predmetu zmluvy, nie sú z tohto dôvodu vylúčené z kontroly neprijateľnosti (porov. Jednostranné zmeny zmluvy o finančných službách, doc. JUDr. Kristián Csach PhD., LL.M, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C – 143/2013 Bogdan Matei a Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA).

31. Ustanovenie § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka (pôvodne odsek 12) sa stalo súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách účinnosťou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (čl. II. bod 4) dňa 1. júna 2010, avšak Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahovala v zozname nekalých podmienok v prílohe pod bodom 2 písm. b) ustanovenie k pododseku j) (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve), podľa ktorého nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom (alebo finančnú službu spotrebiteľovi alebo sumu iných poplatkov za finančné služby) bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú zmluvnú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy.

32. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj Smernice, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom finančných služieb, avšak za splnenia zákonných podmienok. Súčasne z nich vyplýva možnosť jednostrannej zmeny úrokovej sadzby ak je kompenzovaná právom spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy (podľa Občianskeho zákonníka vypovedať zmluvu bezplatne a s okamžitou účinnosťou).

33. Ako vyplýva z dôvodovej správy (bod 4) k ustanoveniu § 53 ods. 10 až 13 Občianskeho zákonníka, teda k oneskorenému prijatiu ustanovenia § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka (v aktuálnom znení odsek 15), išlo o chýbajúcu transpozíciu niektorých ustanovení Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a preto bolo potrebné chýbajúce ustanovenia prebrať do právneho poriadku SR.

34. Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú sa vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, t. j. jeho výklad v súlade so Smernicou, aby sa tak zabezpečil reálny účinok Smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami Smernice.

35. Vnútroštátnemu súdu preto prináleží overiť, či môže dospieť k výkladu vnútroštátneho práva (zohľadňujúc vnútroštátne právo ako celok), uplatnením výkladových metód, s cieľom dôjsť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou.

36. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Keďže v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne sudy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Zásada eurokonformného výkladu teda vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

37. V dôsledku vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie je pre vnútroštátny orgán aplikácie práva eurokonformný výklad vnútroštátneho práva záväzný, t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil "reálny účinok" príslušnej smernice. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozhodnutie C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International de Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárných noriem nielen ustanovenia národného

práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc).

38. Vzhľadom na nradenosť práva Európskej únie ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa Smernice, bolo potrebné aby súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetného zmluvného dojednaní a rešpektovaní zákazu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, aplikoval aj metódu eurokonformného výkladu, zohľadňujúc tiež to, že výpočet neprijateľných podmienok v ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je demonštratívny (neúplný), k čomu nedošlo. Za nekalé možno tak považovať aj podmienky, ktoré sa vo výpočte neprijateľných zmluvných podmienok nenachádzajú.

39. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru (bez použitia eurokonformného výkladu), že predmetnú zmluvnú podmienku nie je možné považovať za neprijateľnú, z dôvodu, že zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Podľa záveru súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, najmä výsluchom svedka A. B. C. (bývalého zamestnanca žalobcu) a svedka A. I. D. (bývalého zamestnanca žalovaného), ktorých výpovede vyhodnotil v odsekoch 36 až 39, vychádzajúc zo zápisníc so zachytenými výpoveďami svedkov v iných konaniach, týkajúcich sa obdobných sporov, žalobca ako správca a odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvňovať obsah predmetnej zmluvy.

40. Odvolací súd sa nemohol bez ďalšieho stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že spotrebiteľia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možno zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané (teda aj bod 5.5). Skutočnosť, že kontrakčný proces prebehol medzi žalovanou ako dodávateľom finančných služieb a žalobcom ako správcou a zákonným zástupcom vlastníkov bytov a nebytových priestorov ako spotrebiteľov, ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť, neznamená, že mohol aj ovplyvniť obsah konkrétneho zmluvného ustanovenia. Rozhodujúce je pritom vyhodnotenie splnenia si informačnej povinnosti dodávateľa finančnej služby (žalovaného) informovať spotrebiteľa (žalobcu ako zástupcu) o zmluvnom dojednaní, v danom prípade týkajúcom sa zmeny úrokovej sadzby, a to spôsobom, aby druhá zmluvná strana bola spôsobilá posúdiť dôsledky jednostrannej zmeny a vyvodiť o tom pre seba príslušný záver.

41. Dodávateľia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy. Informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uzavretia zmluvy, poskytnuté pred uzavretím zmluvy, majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Na základe týchto informácií sa spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré dodávateľ vopred vypracoval (porov. Oznámenie Komisie)

42. Ak boli určité aspekty, podmienky alebo niektorá konkrétna podmienka dohodnutá individuálne, neznamená to, že ostatné zmluvné podmienky boli takisto individuálne dohodnuté, pričom podpis na konci zmluvy nenaznačuje, že zmluvné podmienky boli individuálne dohodnuté (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

43. Dôkazné bremeno tvrdenia, že zmluvná podmienka bola dohodnutá individuálne nesie dodávateľ finančnej služby, ktorý o tom musí podať dôkaz (porov. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, článok 3 bod 2 Smernice).

44. Pri posudzovaní rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami je dôležité prihliadať na kritériá spočívajúce v informovanosti, súmernosti informácií, ako i odborných znalostí (porov. Oznámenie Komisie).

45. Právne významným v prejednávanej veci bolo preto to, či individuálne dojednanie sa týkalo aj konkrétneho zmluvného dojednaní bod 5.5 predmetnej zmluvy, s vyhodnotením rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami, vrátane preukázania poskytnutia informácií dodávateľom vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim z dotknutého zmluvného ustanovenia, a tiež porovnanie odbornosti dodávateľa finančnej služby a zmluvného partnera, keďže (väčšie) znalosti a profesionálne zručnosti správcu bytového domu (vyplývajúce zo zákonnej úpravy ZoVB) nediskvalifikujú vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ako druhej zmluvnej strany) z pozície spotrebiteľa na účely aplikácie noriem na ochranu spotrebiteľa a dosiahnutia cieľov Smernice.

46. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že súd prvej inštancie vykonal vyhodnotenie dokazovania vo vzťahu k posúdeniu individuálneho dojednania predmetnej zmluvnej podmienky vyššie uvedeným spôsobom, ako ani, že použil metódu eurokonformného výkladu (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

47. Požiadavka určitosti a zrozumiteľnosti, najmä transparentnosti zmluvných podmienok podľa Smernice, nie je obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale má byť chápaná tak, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktoré sa odvoláva dotknutá podmienka, aby ho bol spotrebiteľ schopný posúdiť z hľadiska ekonomických dôsledkov, ktoré z toho pre neho vyplývajú (preto dodávatelia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy; porov. Oznámenie Komisie).

48. V tejto súvislosti nemožno prehliadať, že právo jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu vyžaduje splnenie podmienky existencie právneho dôvodu na uvedený postup zo strany dodávateľa finančnej služby (príloha k smernici, bod 2, písmeno b/), pričom ustanovenie § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka (ktorým bola smernica transponovaná) obsahuje predpoklad vážneho objektívneho dôvodu, ktorý legitímne dodávateľa finančných služieb k jednostrannej zmene úrokovej sadzby.

49. Vzhľadom na snahu zákonodarcu o širšiu záväznosť výroku rozhodnutia o neprijateľných zmluvných podmienkach aj pre iné veci (napr. § 53d Občianskeho zákonníka) bolo potrebné sa vysporiadať i s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 zo dňa 13. augusta 2020 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/90/2020 zo dňa 24. novembra 2021), ktorým ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere medzi žalovanou a žalobcom ako správcom zastupujúcim a konajúcim na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp. č. 365 Vrbové, v totožnom znení, určil za neprijateľnú podmienku.

50. Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

51. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

52. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

53. Súd, ktorý sa vysporiada s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné a s ktorými sa súd musí vyrovnáť (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 18. mája

2010 Vetrenko v. Moldavsko, opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu).

54. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva na spravodlivý proces, z dôvodu chýbajúceho argumentačného základu, týkajúceho sa posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vo vzťahu k zmluvnému dojednaniu bod 5.5, na základe aplikácie a interpretácie vnútroštátnych právnych noriem eurokonformne, teda vo svetle práva Európskej únie, keďže súd je povinný skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu únijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácii, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, niekedy aj nad vôľu zákonodarcu (porov. napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016).

55. Odvolacia námietka žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces bola tak dôvodná.

56. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je Smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom. V prípade, že vnútroštátny zákonodarcu si dôsledne svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho a nepriameho účinku smerníc. Keďže smernica zásadne nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom a ustanovenia smernice ako také nemožno uplatňovať voči jednotlivcom, nastupuje nepriamy účinok smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89), s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva je súd povolaný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smerní, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. (uvedené už odznelo v obdobnej veci v uznesení KS v Trnave sp. zn. 10CoCsp/25/2022).

57. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. (zamietajúcom) výroku a III. výroku (o náhrade trov konania) a vec vrátil (v zrušenom rozsahu) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

58. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania, použitím metódy eurokonformného výkladu predovšetkým posúdiť definičné znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, dôsledným vyhodnotením rovnováhy práv a povinností zmluvných strán, ako aj žalovanou tvrdené individuálne dojednanie predmetnej zmluvnej podmienky, a postupovať v zmysle ostatných vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu.

59. Požiadavka zvýšenej ochrany spotrebiteľa a potreba zabezpečenia rovnosti zmluvných strán v spotrebiteľských vzťahoch majú za následok, že aj samotné zmluvné dojednanie v zmluve umožňujúce jednostrannú zmenu pôvodných zmluvných podmienok, môže mať (pri zohľadnení konkrétnych okolností uzavretia zmluvy) charakter neprijateľných podmienok, hoci takýto dôvod jednostrannej zmeny bol dohodnutý v pôvodnej zmluve (porov. Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, komentár, Bratislava : EUROUNION, 2015, 726 s.).

60. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobcu, poskytnú odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

61. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

62. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

63. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).